

صدور کارت گردشگران خارجی

♦ تهیه و تدوین محمد جواد نفری قلعه

پروژه ملی هوشمندسازی مناطق آزاد با حضور رئیس جمهور و وزیر اقتصاد رونمایی شد. این پروژه که با راهبری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و با بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری‌های نوین طراحی و اجرا شده است، گامی راهبردی در مسیر تحول دیجیتال، ارتقاء شفافیت، تسهیل خدمات و مقابله با تحریم‌ها به‌شمار می‌رود. اجرای این طرح در راستای تحقق سیاست‌های کلان شورای عالی و تبدیل مناطق آزاد کشور به مناطق نسل هفتم با محوریت اقتصاد دیجیتال صورت گرفته است. ارتقاء شفافیت، تسهیل خدمات و مقابله با تحریم‌ها و تبدیل مناطق آزاد کشور به مناطق نسل هفتم با محوریت اقتصاد دیجیتال صورت گرفته است **در این راستا، سه سامانه کلیدی شامل «کارت گردشگران خارجی»، «سامانه مدیریت هوشمند مسافر و سوئیچ یکپارچه گردشگری مناطق آزاد» و «سامانه مدیریت هوشمند متمرکز بار مناطق آزاد» به بهره‌برداری رسید.**

در دهه‌های اخیر، گردشگری به یکی از ابزارهای مهم توسعه اقتصادی و فرهنگی کشورهای مختلف تبدیل شده است. در این میان، مناطق آزاد تجاری و صنعتی با ویژگی‌های منحصر به فرد اقتصادی، می‌توانند نقش قابل توجهی در جذب گردشگران خارجی ایفا کنند. جمهوری اسلامی ایران با دارا بودن هشت منطقه آزاد فعال، ظرفیت بالایی برای توسعه گردشگری دارد. در تیرماه ۱۴۰۴، از «کارت گردشگری ویژه اتباع خارجی» به عنوان بخشی از پروژه ملی هوشمندسازی مناطق آزاد رونمایی شد؛ اقدامی که در راستای تسهیل خدمات مالی، بهبود تجربه گردشگر و افزایش شفافیت اقتصادی انجام شده است.

در دهه‌های اخیر، گردشگری به یکی از ابزارهای مهم توسعه اقتصادی و فرهنگی کشورهای مختلف تبدیل شده است. در این میان، مناطق آزاد تجاری و صنعتی با ویژگی‌های منحصر به فرد اقتصادی، می‌توانند نقش قابل توجهی در جذب گردشگران خارجی ایفا کنند. جمهوری اسلامی ایران با دارا بودن هشت منطقه آزاد

فعال، ظرفیت بالایی برای توسعه گردشگری دارد. در تیرماه ۱۴۰۴، از «کارت گردشگری ویژه اتباع خارجی» به عنوان بخشی از پروژه ملی هوشمندسازی مناطق آزاد رونمایی شد. اقدامی که در راستای تسهیل خدمات مالی، بهبود تجربه گردشگر و افزایش شفافیت اقتصادی انجام شده است.

اهداف پروژه کارت گردشگری

کارت گردشگران خارجی با هدف پاسخ به نیازهای زیر طراحی و عرضه شده است:

- تسهیل خرید و پرداخت برای گردشگران خارجی در مناطق آزاد
 - کاهش وابستگی به پول نقد و ارز فیزیکی
 - افزایش شفافیت مالی و جلوگیری از پولشویی و قاچاق ارزی
 - جذب سرمایه و گردش مالی از طریق گردشگری بین‌المللی
 - ایجاد زیرساخت‌های هوشمند برای توسعه پایدار در مناطق آزاد
- یکسری پیش زمینه ها و ضرورت ها موجب ایجاد این نو آوری در مناطق آزاد شد از جمله اینکه مشکلات موجود برای گردشگران خارجی در ایران مانند دشواری در پرداخت با کارت‌های بانکی بین‌المللی وجود داشت یا تحریم‌های بانکی که دسترسی گردشگران به خدمات مالی جهانی را محدود کرده است و نبود نبود سیستم یکپارچه هوشمند برای ارائه خدمات گردشگری و خرید در مناطق آزاد از جمله عواملی شد تا با تمایل دولت جدید به توسعه اقتصاد دیجیتال در قالب مناطق آزاد نسل هفتم این امر محقق شود و به مرحله اجرا برسد.

| ساختار کارت گردشگری

طبق اطلاعات منتشر شده، کارت گردشگری بخشی از یک سامانه ملی متشکل از سه زیر سامانه است:

طبق صحبت دکتر مسرور کارت گردشگری کارتی هوشمند بانکی برای گردشگران خارجی و با قابلیت شارژ با ارز خارجی (یورو، دلار، درهم) و همچنین امکان پرداخت در هتل‌ها، فروشگاه‌ها، تاکسی‌ها و مراکز خدماتی مناطق آزاد است و همچنین از کاربردهای دیگر آن سامانه تخفیف در خدمات گردشگری اتصال به رستوران‌ها، مراکز اقامتی و خدماتی جهت ارائه تخفیف به دارندگان کارت است که با رجوع به بروشور ابعاد تحقق شعار سال در مناطق آزاد و همچنین یادداشت هوش مصنوعی و فناوری‌ها نوین به این موضوع اشاره شده بود که با انجام موشوق‌هایی در مناطق موجب جذب سرمایه گذار و درآمد ناشی از این امور خواهد شد. باید خاطر نشان کرد که این سامانه‌ها تنها مختص گردشگران نیست بر خلاف نام گذاری انجام شده بلکه برای سامانه مدیریت هوشمند حمل بار مخصوص تجار و بازرگانان خارجی، با هدف کاهش زمان انتظار، هزینه و فساد در روندهای گمرکی نیز است.

از مزیت‌های این سامانه می‌توان به افزایش درآمد ارزی، کاهش خروج غیررسمی ارز و در حوزه فناوری تسریع در گذار به خدمات دولت هوشمند حرکت به سوی دولت الکترونیک و اقتصاد دیجیتال: مناطق آزاد با کارت‌های هوشمند در مسیر هوشمندسازی قرار می‌گیرند. ایجاد پایگاه داده دیجیتال از الگوهای مصرف گردشگران که به برنامه‌ریزی بهتر در حوزه گردشگری کمک می‌کند.

و در بحث گردشگری بهبود تجربه سفر و رضایت گردشگران در بعد سیاسی-اجتماعی مقابله با تحریم‌های مالی از مسیر گردشگری خدمت رسان امور امنیتی مثل رصد بهتر گردش مالی و کاهش تخلفات مالی در مناطق آزاد و کاهش پول نقد در گردش به معنای کاهش سرقت، قاچاق ارز و تخلفات مالی.

شفاف‌سازی تراکنش‌ها از طریق رصد گردش مالی کارت‌ها، که باعث کاهش فساد و سوءاستفاده می‌شود. بهبود تصویر ایران در میان گردشگران خارجی از طریق ارائه خدمات مالی مدرن و افزایش تعامل فرهنگی میان گردشگران و جامعه محلی به‌واسطه سهولت و رضایت از خدمات از دیگر این مزیت‌هاست.

| چالش‌ها

چالش‌هایی که با رونمایی از این امر باید اشاره کرد و موانع پیش‌رو عبارت‌اند از:

- تحریم‌های مالی بین‌المللی که ممکن است مانع تعامل کارت با سیستم‌های بانکی جهانی شود
- گردشگران نمی‌توانند مستقیماً از کارت‌های ویزا یا مستر خود استفاده کنند و نیاز به طراحی سیستم‌های مالی داخلی با قابلیت تبادل ارز دارد
- کمبود زیرساخت‌های پرداخت دیجیتال در برخی مناطق آزاد
- عدم آشنایی گردشگران با نحوه استفاده از کارت
- احتمال سوءاستفاده توسط قاچاقچیان یا پول‌شویان در صورت عدم نظارت دقیق
- نیاز به آموزش کارکنان و فروشندگان محلی در خصوص پذیرش کارت

پیشنهادهای برای انجام بهتر ایت پروژه :

۱. ایجاد مراکز خدمات کارت گردشگری در فرودگاه‌ها و مبادی مرزی مناطق آزاد.
 ۲. توسعه اپلیکیشن‌های چندزبانه همراه با کارت برای راهنمایی گردشگران
 ۳. همکاری با ایرلاین‌ها، آژانس‌های مسافرتی و سفارتخانه‌ها برای تبلیغ کارت
 ۴. تقویت نظارت، شفافیت و ارتباط با نهادهای امنیتی برای جلوگیری از تخلفات
 ۵. سنجش رضایت گردشگران و دریافت بازخورد برای بهینه‌سازی
- رونمایی از کارت گردشگران خارجی در مناطق آزاد ایران، گامی مؤثر در راستای دیجیتالی‌سازی خدمات گردشگری، تقویت اقتصاد غیرنفتی و افزایش تاب‌آوری در برابر تحریم‌ها است. با وجود برخی چالش‌ها، این طرح در صورت اجرا و نظارت صحیح می‌تواند ایران را در مسیر بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های گردشگری بین‌المللی قرار دهد. کارت گردشگری ویژه اتباع خارجی اقدامی نوآورانه در راستای دیجیتالی‌سازی خدمات گردشگری در ایران، به‌ویژه در مناطق آزاد است. این کارت می‌تواند بسیاری از موانع موجود در زمینه پرداخت و خدمات مالی برای گردشگران خارجی را برطرف کرده و بستری مطمئن، شفاف و نوین برای جذب ارز، رونق اقتصادی و بهبود تجربه گردشگری فراهم آورد.